

İslâm Öncesi Dinlerde Mehdi İnancı

<"xml encoding="UTF-8?">

İslâm Öncesi Dinlerde Mehdi İnancı

Dünyayı ıslâh edecek olan, insanlara vadedilmiş Mehdi inancı, sadece İslâm dinine mahsus bir akide değil, bu inanç İslâm öncesi semavî dinlerde de mevcuttur.

Ahir zaman kurtarıcısının zuhurunu sadece İslâm ümmeti değil, bütün semavî dinlerin mensupları, hatta bütün insanlık beklemektedir. Bütün dinlerin mensupları, dünyanın karanlık ve buhranlı bir dönemde,

yani her yeri zulüm, fesat ve dinsizliğin kapladığı bir zamanda büyük bir kurtarıcının zuhur edip gaybî bir güç sayesinde dünyanın bozuk durumunu düzelteceğine ve Allah inancını dinsizlik ve maddeciliğe üstün kılacağına inanmaktadırlar.

Bu ilâhî müjde, Zerdüştilerin mukaddes kitaplarından sayılan Zend, Pezend ve Camasbname, Yahudilerin mukaddes kitabı Tevrat, ilâveleri ve Hıristiyanların mukaddes kitabı İncil gibi tahrif olmuş şekliyle de olsa baki kalan semavî kitaplara ilâveten, daha eski inançlardan olan Brahmanlar ve Budistlerin mukaddes kitaplarında da yer almıştır.

Bu da şu demektir ki bu inanç, bütün millet ve dinlerde mevcut olup, bütün inanç sahipleri gaybî yardımla desteklenecek vadedilmiş güçlü bir kurtarıcıyı beklemekteler.

Demek ki, Zerdüştiyle, Yahudisiyle, Hıristiyanıyla ve Müslümanıyla bütün semavî dinlerin izleyicileri, dahası, bir şekilde semavî dinden etkilenen ya da semavî olması muhtemel olan inanç ve dünya görüşüne sahip olan herkes, ahir zamanda büyük bir ıslâh edicinin zuhur edeceğine inanır ve onu bekler. Hatta demek olur ki,

dünyanın genelinde adalet ve barışı sağlayacak büyük bir kurtarıcının geleceğine inanmak ve böyle bir kurtarıcıyı beklemek, bütün insanların doğasında olan fitrî bir duygudur.

Zaten herhangi bir dinî inanca sahip olmayan düşünür ve filozofların da böyle bir kurtarıcıyı ve onun kuracağı adalet düzenini beklediklerini ortaya koymaları, ancak böyle bir duygunun varlığıyla açıklanabilir.

Bundan dolayıdır ki, büyük müfessir ve meşhur filozof Allâme Tabatabaî (r.a) bu konuyu açıklarken özetle şöyle der: “İnsanoğlu yeryüzüne ayak bastığından itibaren mutluluk ve saadetle iç içe olan bir toplumsal hayatın ümidini hep kalbinde taşımış ve bu ümidine ulaşmak için çaba harcamıştır.

Eğer böyle bir ümit gerçekleşmeyecek olsaydı, insanın böyle bir ümit taşıması mümkün olmazdı.

Eğer yiyecek yaratılmasaydı, insana açlık duygusu da verilmezdi; eğer su olmasaydı, insanda susama duygusu da olmazdı; eğer ona bir eş yaratılmasaydı, cinsel duygu da verilmezdi. İşte bu yüzden dünyada öyle bir zaman gelecek ki, insan topluluğu adalet ve eşitlikle dolacak, fertler barış ve sefa içinde yaşayacak, toplum fazilet ve kemal ile dolacaktır.

Yeryüzünü adaletle dolduracak bir şahsa olan inanç, İslâm’a özgü bir inanç değildir. Kur’an-ı Kerim’de de bildirildiği üzere, diğer ilâhî dinlerde de bu müjde yer almıştır. Dahası, bu inanç insanın fitratından kaynaklandığı için bütün insan topluluklarında, hatta putperestlerde bile vardır.”

Buradan, Zerdüştilerin ona, dünyanın kurtarıcısı anlamına gelen “Suşyant”, Yahudilerin “Server-i Mikailî” Hristiyanların “Vadedilmiş Mesih” ve Müslümanların “Vadedilmiş Mehdi” gibi, her milletin kendisinin anlayacağı bir lakap vermelerinin ve onu kendilerinden biri olarak görmelerinin de pekâlâ doğal olduğu anlaşılmaktadır.

Çünkü herhangi bir millete gönderilen bir ilâhî elçinin beyanında veya semavî kitapta ahir zamanda mutlak adaleti sağlayacak ve ilâhî dinin hâkimiyetini bütün cihanda kuracak bir ilâhî kurtarıcının geleceğine dair bir açıklama gelince,

o millet ve topluluğun bu kurtarıcıyı kendilerinin anlayacağı bir lakapla anmalarından veya onun kendilerinden olan birinin olacağını sanmalarından yahut öyle yorumlamalarından daha doğal bir şey düşünülemez.

Elbette biz Hz. Mehdi'nin zuhur edeceğini ispatlamak için eski semavî kitaplarda yer alan müjdelere dayanmak istemiyoruz. Esasen buna ihtiyaç da yoktur. Çünkü bunun Kur'an ve Sünnet'te yeterli dayanağı vardır.

Biz, sadece ahir zamanda evrensel bir kurtarıcının zuhur edeceği gerçeğinin bütün dinlerde yer alan ortak bir inanç olduğunu ve vahiy kaynaklı olup bütün peygamberlerin bu müjdeyi verdiğini belirtmek istiyoruz.

Biz, eski dinlerde bu hususta gelen bütün müjdeleri detaylı bir şekilde incelemek de istemiyoruz. Çünkü bunun kendisi müstakil bir kitap yazmayı gerektirecek kadar geniş bir konudur.

Ancak öyle mesnetsiz bir iddiada da bulunmadığımızı göstermek için örnek olarak eski dinlerde bu hususta gelen müjdelerden bazılarına değinmeden de geçmeyeceğiz.

Fakat bu müjdelerden örnekler zikretmeden önce şu hususu da belirtmek zorundayız ki, son zamanlarda bazı yazarlar ahir zaman kurtarıcısına dair müjdelerin Tevrat,

Zebur, İncil ve Zend gibi eski dinlere ait mukaddes kitaplarda da yer aldığını görünce, hemen bunun İslâm diniyle ilgisinin olmadığını ve bu inancın Yahudiler, Hristiyanlar veya Zerdüştilerce İslâm dinine sokulan bir hurafe ve efsane olduğunu iddia etmeğe başlamışlardır.

Oysa ki bunların bu tavrı, bilimsellikten uzak olmakla birlikte, Kur'an-ı Kerim ve İslâm'ın ruhuna da aykırı bir yöntemdir.

Evet, aşağıda zikredeceğimiz müjde örneklerinde de görüleceği üzere, bu inancın diğer millet ve kavimler arasında da olduğu doğrudur. Ama bu, söz konusu inancın bir hurafe olduğunu gösterebilir mi?

Acaba İslâm dinine ait hüküm ve inançlarının sahih olabilmesi için illâ de geçmişteki kavim ve dinlerde olan hüküm ve inançların tam aksine mi olması gerekir?!

Eski dinler Allah'ın varlığından bahsediyorsa, İslâm dini Allah'ın varlığını inkâr mı etmelidir! Eski dinler, kıyametin geleceğine inanıyorsa, İslâm dini kıyametin olmadığını mı iddia etmelidir!

Eski dinler iyiliğe emrediyorsa, İslâm dini kötülüğe mi emretmelidir! Eski dinler, ahlâkî güzellikleri öneriyorsa, İslâm dini ahlâkî çirkefliği mi önermelidir! Ve...

Böyle bir şeyi söylemek akla, mantığa ve bilimselliğe sığar mı? Dahası, böyle bir şeyi söylemek İslâm dininin kendisiyle çelişmiyor mu? Allah katında bütün dinler aynı ilke ve esasları paylaşmıyorlar mı? Onları birbirinden ayıran sadece teferruattaki birtakım cüz'î ayrılıklar değil midir? Allah Tealâ: "Allah katında din İslâm'dır...

"[1] buyurmuyor mu? Allah Tealâ bütün peygamberleri birbirlerini doğrulayıcı olarak göndermemiş midir? Allah Tealâ: "Hani Allah peygamberlerden, 'Size kitap ve hikmet verirsem, sonra sizinle birlikte olanı doğrulayıcı bir peygamber gelirse, mutlaka ona inanacak ve yardım edeceksiniz.' diye söz almıştı da, 'İkrar edip de bu konuda ahdimi kabul ettiniz mi?' demişti. 'İkrar ettik' demişlerdi, Allah da, 'Şahit olun, ben de sizinle beraber şahitlerdenim.' demişti." [2] buyurmamış mıdır?

Yine Allah Tealâ, Kur'an-ı Kerim'in kendinden önce inen kitapların onaylayıcısı oluşunu belirterek: "Kendisinden önceki kitapları tasdik eden hak kitabı sana indirdi..." [3] ve "Sana da kendinden önceki kitabı doğrulayıcı ve onu kollayıp koruyucu olarak bu kitabı gerçeğe indirdik.

Artık onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve sana gelen gerçekten ayrılarak, onların heveslerine uyma! Sizden her biriniz için bir yol ve bir yöntem kıldık.

Eğer Allah dileseydi, sizi bir tek ümmet yapardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir. O hâlde iyiliklere koşuşun, hepinizin dönüşü Allah'adır. O, ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bildirir." [4] buyurmamış mıdır?

Görülüyor ki, bu gibi insanların mantığı, aslında bir mantıksızlık, hatta keyfîliktir. O hâlde İslâmî konulardan birini araştırmak isteyen insaf sahibi herkes, ilk önce o inancın İslâm'daki asıl kaynaklarına müracaat etmelidir ki, o konun doğru olup olmadığını anlayabilsin.

Asıl kaynaklara müracaat etmeden, sırf o konunun geçmişlerin kitap ve inançlarında yer almasından dolayı, ben bu hurafe inancın kökünü buldum diye yaygara koparması, ne insafla, ne akıl ile, ne bilimsellikle, ne de din ile bağdaşır.

Neyse, bu konu güneş gibi açıktır. Bunu ancak gün ışığını görmekten âciz olan yarasalar inkâra kalkışır. Dolayısıyla sözü pek fazla uzatmadan asıl konumuza dönmemiz gerekir.

Konumuz, ahir zaman kurtarıcısı ile ilgili eski dinlerde gelen müjdelərdir. Bu müjdelərden bazıları şöyledir:

Hindulara Göre Ahir Zaman Kurtarıcısı

1- En eski akidelerden biri, Hinduların inancıdır. Hindularca semavî kitap olarak kabul edilen Vedalar'da şöyle yazılmıştır:

“Dünyanın tahrip olmasından sonra, ahir zamanda bütün mahlukların önderi olacak Mensur[5] ismini taşıyan bir padişah ortaya çıkacak. O, bütün cihanı fethedip, kendi dinine sokacaktır. O, mümin ve kâfir herkesi tanıyacak ve onun Allah'tan istediği her şey olacaktır.”[6]

Bu müjdede ahir zaman kurtarıcısının dört özelliğine işaret edilmiştir ki, bu özellikler Allah Resulü ve Ehl-i Beyt İmamları'nın Hz. İmam Mehdi (a.s) hakkındaki beyanlarıyla örtüşmektedir.

Bu özellikleri şöyle sıralayabiliriz:

a) Dünya ahir zaman kurtarıcısının zuhurundan önce tahrip olacaktır.

b) Ahir zamanda zuhur edecek bu zat, bütün cihana önderlik edecek ve dünyanın tamamını kendi egemenliği altına alarak tek bir dine tâbi kılacaktır.

c) İnsanların zahirî görünümüne bakmayacak, sahip olduğu ilâhî ferasetle kimin gerçekten mümin, kimin gerçekten kâfir olduğunu bilecek ve herkese buna göre muamele edecektir.

d) Ahir zamanda gelecek olan bu zat müstecab'üd-dave olacak, dolayısıyla onun duası Allah Tealâ tarafından geri çevrilmeyecektir.

Sıraladığımız bu dört özelliğin dördü de Ehl-i Sünnet ve Ehl-i Beyt ekolünün Allah Resulü ve Ehl-i Beyt İmamları'ndan İmam Mehdi hakkında naklettikleri hadislerde yer almıştır. Biz sadece bu hadislerden bazı örnekler vermekle yetineceğiz.

Birinci Özellik

Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “İnsanların üçte biri öldürülmedikçe, üçte biri de ölmedikçe ve yalnızca üçte biri kalmadıkça Mehdi çıkmayacaktır.” [7]

Yine buyurmuştur ki: “Mehdi’nin kıyamının öncesinde kırmızı ölüm ve beyaz ölüm olacak ve zamanlı ve zamansız çekirge saldırıları yaşanacaktır. Kırmızı ölüm, kılıç ölümü; beyaz ölüm ise veba salgını ile olacak ölümdür.” [8]

İkinci Özellik

İbn-i Abbas’tan, Resulullah (s.a.a)’ın şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: “Benim halifelerim, vasilerim ve benden sonra Allah Tealâ’nın insanlara olan hüccetleri on ikidir.

Onların ilki Ali, sonuncusu ise oğlum Mehdi’dir. İsa nazil olup Mehdi’nin arkasında namaz kılacak, yeryüzü Rabbinin nuruyla aydınlanacak ve Mehdi’nin hükümdarlığı doğu batı her tarafı kuşatacaktır.” [9]

Hiz. İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: “Kaim bizdendir, korku ile kendisine yardım edilecek, zafer ile desteklenecektir. Yeryüzü onun için dürülecek, hazineler onun için zahir olacak, onun hükümdarlığı doğu batı her tarafa ulaşacak,

Allah Tealâ onun vasıtasıyla kendi dininin bütün dinlere üstün kılacak, yeryüzünde onarmadığı bir harabe kalmayacak ve Ruhullah İsa bin Meryem nazil olup onun arkasında namaz kılacaktır...” [10]

Üçüncü Özellik

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Âl-i Muhammed’in Kaim’i kıyam ettiğinde insanların arasında Davud (a.s)’ın hükmüyle hükmedecek, şahide ihtiyacı olmayacaktır; Allah ona ilham edecek, o ilmi ile hükmedecek ve her kavme gizlediklerini haber verecektir.”[11]

Dördüncü Özellik

İmam Muhammed Bâkır (a.s) İmam Mehdi (a.s) hakkında şöyle buyurmuştur: “Andolsun Allah’a ki, o (Mehdi) Allah Tealâ’nın kitabında, “Zorda kalanın O’na dua ettiği zaman duasını kabul eden, kötülüğü gideren, sizi yeryüzüne halifeler kılan kimdir?”[12] ayetinde duasının geri

çevrilmeyeceği bildirilen kimsedir.” [13]

2- Yine Hindularca ilâhî peygamber kabul edilen Şakmoni’nin kitabında şöyle yazıyor: “Dünyanın padişahlığı ve devleti, iki cihanın efendisi büyük Kaşin’in oğlu ile son bulacaktır.

O dünyanın doğu ve batısında bulunan bütün dağlara hüküm sürecek kimsedir. O bulutlara binecek, melekler onun emrinde olacak, cinler ve insanlar ona hizmet edecektir.

O ekvatorun altında olan Sudan’dan kuzey kutbun altında olan Sibirya’ya ve okyanusların ötesine egemen olacaktır. Allah’ın dini, bir din olacak; Allah’ın dini ihya edilecek ve onun ismi ‘Ayakta Olan’ (Kaim) olacaktır.” [14]

3- Yine Hinduların mukaddes kitaplarından Opanşad’da şöyle geçer: “Vişno’nun onuncu mazharı Kalki, son zamanda veya demir asrında beyaz bir ata binmiş olarak elinde kuyruklu yıldız gibi parlak ve yalın bir kılıç olduğu hâlde zahir olacak ve kötülerini tamamıyla yok edecek, yaratılışı yeni baştan yenileyecek ve iyiliği tekrar getirecektir.” [15]

4- Yine Hinduların mukaddes kitaplarından Bask kitabında şöyle yazmıştır: “Dünya hayatı ahir zamanda hâkim olacak adil bir padişahla sona erecektir. O meleklerin ve insanların önderidir.

Doğruluk ve hak onunla olacaktır. O denizlerde, yerlerde ve dağlarda gizli olan her şeyi elde edecek, göklerde ve yerde olan her şeyden haber verecektir. Ve ondan büyük bir kimse dünyaya gelmeyecektir.” [16]

Zerdüştlükte Ahir Zaman Kurtarıcısı

1- En eski inançlardan biri de Zerdüştlük inancıdır. Zerdüşt’ün öğrencisi Camasb’ın kendi adıyla meşhur olan kitabında şöyle geçer: “Araplar diyarından, Haşim oğullarından birisi çıkacaktır.

O, heybetli, uzun boylu, büyük başlıdır; ceddinin dini üzeredir; çok kalabalık bir orduyla İran’a gidecek, oraları onaracak ve yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Onun adaleti sayesinde, kurtla koyun bir arada su içecektir.” [17]

2- Yine Camasb'ın kitabında şöyle geçmektedir: "Cihanın güneşi ve zamanın padişahı olarak adlandırılan peygamberin kızının zürriyetinden olan bir kimse, o peygamberin son vasisi olarak Allah'ın hükmüyle dünyanın ortası olan Mekke'de padişah olacaktır.

Onun devleti kıyamete kadar sürecektir. Onun hükümdarlığından sonra dünya hayatı sona erecek, gökyüzü dürülecek, yerküre suya dalacak, dağlar kaybolup gidecek.

O, Yazdan'ın zıddı ve O'nun asi kulu olan büyük Hermen'i (büyük şeytanı) yakalayıp hapsedecektir. O, iyilerden ve peygamberlerden büyük bir grubu tekrar diriltecek; keza kötülerden de bir grubu... " [18]

3- Yine Camasbname'de şöyle geçer: "Şuşyant, dini dünyaya yayacak, fakirlik ve yoksulluğu yeryüzünden kaldıracak, iyileri kötülerin elinden kurtaracak, dünya insanlarına fikir, konuşma ve eylem birliğini getirecektir." [19]

4- Zerdüştilerin dinî kitaplarından olan Zend'de ise şöyle yazılmıştır: "O zaman, iyilik ilâhları tarafından büyük bir zafer gelecek ve kötülük ilâhları yıkılacak, kötülük ilâhlarının iktidarları yeryüzündedir, gökte hiçbir sultaları yoktur.

İyilik ilâhlarının zaferinden ve kötülük ilâhlarının soyu yok edildikten sonra, âlem asıl saadetine ulaşacak ve Adem oğulları mutluluk tahtına oturacaklar." [20]

5- Yine Zerdüştilerin kutsal kitaplarından Yesna'nın "Gatha" ismiyle bilinen bölümünde şöyle geçmektedir: "Kötü şeyler yapanlar ancak aldatılmışlardır ve sonunda yok olmaya mahkumdurlar. Herkes coşkuyla haykırmalıdır.

İyilik tanrısı onları kana, toprağa bulamalıdır ve böylece mutluluk ülkesinde barış sağlamalıdır... Mukaddes dini aşağılayan bunlar, dindarları alçaltmak gayretindeler ve onların gövdesi günaha bulaşmıştır.

Nerededir dinin koruyucusu? O adaletli efendi nerede ki, onları hayattan mahrum ede? Ey Mezda, güç sendedir, onun ışığıyla dürüst zavallıları en iyi şekilde güçlendir." (Vehiştuişt Gat, Yesna 53) [21]

6- Yine Zerdüştilerin kutsal kitabı Yeşt'te şöyle yazıyor: "Fereveher Estevt İrite'e selâm gönderiyoruz, o kimse ki, "Şuşyant" ve "Estevt İrite" diye adlandırılacak. O tüm maddî varlıklara yarar vereceği için ona "Şuşyant" derler.

Dünyada ismi ve canı olan her şey, onun ışığı ile fena bulmayan yaşama kavuşacağı için ona "Estevt İrite" derler. (Ferverdin Yeşt, paragraf 128 ve 129) [22]

7- Yine Şuşyant kitabında ahir zaman kurtarıcısı Şuşyant ile ilgili şöyle geçer: "Bütün dertlerin ve acıların çaresi ve ilâcı onun elindedir. O acıyı, hastalığı, ihtiyarlığı, zulmü, dinsizliği ve fesadı kökten yok edecek, kötü insanları yok edip onları iktidardan düşürecektir." [23]

8- Yine Zerdüştilerin Zamyad Yeşt kitabının 89 ile 97 paragrafında şöyle geçer: "Estevt İrite, Mezda Ahura'nın elçisi olarak... Zuhur ettiği zaman, doğru dürüst dünyayı yalandan temizleyecektir...

O bilgili gözlerle yaratılmışlara bakacaktır... Estevt İrite'nin muzaffer yardımcıları da onunla zuhur edecektir. Onlar, iyi düşünen, iyi konuşan ve iyi davrananlardır. Dilleri ile verdikleri sözleri tutarlar... Kötü düşünceyi iyi düşünceyle yenirler ve yalan sözleri doğru sözlerle mağlup ederler." [24]

[1] - Al-i İmran/19

[2] - Al-i İmran/81

[3] - Al-i İmran/3

[4] - Maide/48

[5] - Burada dikkata şayan nükte şudur ku, Ehl-i Beyt İmamları'ndan gelen Camia Ziyareti ve Nudbe Duası'nda da Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'dan "Allah tarafından desteklenmiş, muzaffer kılınmış" anlamında "Mensur" diye söz edilmektedir.

Elbette ki, Hindular'ın mukaddes kitabında o hazretin bu isimle anılması bir tesadüf değildir. Bu, o hazretin Allah Tealâ'nın o hazrete va'dettiği yardım ve kesin zafer sözünden çıkarılan bir

lakabıdır.

Dolayısıyla Hundular'ın kutsal kitabı Vedalar kitabında imamın bu özelliğine işaret edilmiş olması ve bu ismin o özelliğe dayanılarak hazrete verilmiş olması hiç de uzak bir ihtimal değildir.

[6] - Bişaret-ül Ahdeyn, s.245.

[7] - İkd-ür Dürer, s. 96, Sünen-i Dani, s. 94.

[8] - İkd-üd Dürer, s. 98, Gaybet-i Numani, s. 397, Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 267, Bihar-ül Envar, c. 52, s. 211.

[9] - Yenabi-ül Meveddet, İstanbul Baskısı, s. 447.

[10] - Münteheb-ül Eser, s. 292, naklen Kemal-üd Din.

[11] - Bihar-ül Envar, c. 52, s. 239.

[12] - Naml/62.

[13] - Bihar-ül Envar, c. 52, s. 315.

[14] - Bişarat-ül Ahdayn, s. 242.

[15] - Opanşad kitabı, s. 737.

[16] - Bişarat-ül Ahdayn s. 242, naklen Hindoların Bask kitabı.

[17] - Age, s.258. Zikredilen kitabın s.243 dipnotunda şöyle nakledilmiştir: Siyer ve tarih yazarları; 'Geştasib bin Lehrasib'in kardeşi "Camasib" bir müddet Zertüşt'ün yanında maarif edinmiştir.' demişlerdir.

[18] - Age.s. 273.

[19] - Camasbname, s. 121.

[20] - Bişarat-ül Ahdayn, s.238.

[21] - Mehdilik ve İmam Mehdi, s. 222, naklen, İbrahim Pur Davut, Gatha Tercümesi, s. 145, 147.

[22] - Mehdilik ve İmam Mehdi, s. 222, naklen İbrahim Pur Davud, Mizda Yesna vaadi Suşyant, s. 14.

[23] - Şuşyant, s. 104.

[24] - age, s. 222, naklen , İbrahim Pur Davud, Mizda Yesna vaadi Suşyant, s.23 ile 25.

Seccat KARAKUŞ

İslâm Öncesi Dinlerde Mehdi İnancı

Dünyayı ıslâh edecek olan, insanlara vadedilmiş Mehdi inancı, sadece İslâm dinine mahsus bir akide değil, bu inanç İslâm öncesi semavî dinlerde de mevcuttur.

Ahir zaman kurtarıcısının zuhurunu sadece İslâm ümmeti değil, bütün semavî dinlerin mensupları, hatta bütün insanlık beklemektedir. Bütün dinlerin mensupları, dünyanın karanlık ve buhranlı bir dönemde,

yani her yeri zulüm, fesat ve dinsizliğin kapladığı bir zamanda büyük bir kurtarıcının zuhur edip gaybî bir güç sayesinde dünyanın bozuk durumunu düzeltereğine ve Allah inancını dinsizlik ve maddeciliğe üstün kılacağına inanmaktadırlar.

Bu ilâhî müjde, Zerdüştilerin mukaddes kitaplarından sayılan Zend, Pezend ve Camasbname,

Yahudilerin mukaddes kitabı Tevrat, ilâveleri ve Hıristiyanların mukaddes kitabı İncil gibi tahrif olmuş şekliyle de olsa baki kalan semavî kitaplara ilâveten, daha eski inançlardan olan Brahmanlar ve Budistlerin mukaddes kitaplarında da yer almıştır.

Bu da şu demektir ki bu inanç, bütün millet ve dinlerde mevcut olup, bütün inanç sahipleri gaybî yardımla desteklenecek vadedilmiş güçlü bir kurtarıcıyı beklemekteler.

Demek ki, Zerdüşîsiyle, Yahudisiyle, Hıristiyanıyla ve Müslümanıyla bütün semavî dinlerin izleyicileri, dahası, bir şekilde semavî dinden etkilenen ya da semavî olması muhtemel olan inanç ve dünya görüşüne sahip olan herkes, ahir zamanda büyük bir ıslâh edicinin zuhur edeceğine inanır ve onu bekler. Hatta demek olur ki,

dünyanın genelinde adalet ve barışı sağlayacak büyük bir kurtarıcının geleceğine inanmak ve böyle bir kurtarıcıyı beklemek, bütün insanların doğasında olan fitrî bir duygudur.

Zaten herhangi bir dinî inanca sahip olmayan düşünür ve filozofların da böyle bir kurtarıcıyı ve onun kuracağı adalet düzenini beklediklerini ortaya koymaları, ancak böyle bir duygunun varlığıyla açıklanabilir.

Bundan dolayıdır ki, büyük müfessir ve meşhur filozof Allâme Tabatabaî (r.a) bu konuyu açıklarken özetle şöyle der: “İnsanoğlu yeryüzüne ayak bastığından itibaren mutluluk ve saadetle iç içe olan bir toplumsal hayatın ümidini hep kalbinde taşımış ve bu ümidine ulaşmak için çaba harcamıştır.

Eğer böyle bir ümit gerçekleşmeyecek olsaydı, insanın böyle bir ümit taşıması mümkün olmazdı.

Eğer yiyecek yaratılmasaydı, insana açlık duygusu da verilmezdi; eğer su olmasaydı, insanda susama duygusu da olmazdı; eğer ona bir eş yaratılmasaydı, cinsel duygu da verilmezdi. İşte bu yüzden dünyada öyle bir zaman gelecek ki, insan topluluğu adalet ve eşitlikle dolacak, fertler barış ve sefa içinde yaşayacak, toplum fazilet ve kemal ile dolacaktır.

Yeryüzünü adaletle dolduracak bir şahsa olan inanç, İslâm’a özgü bir inanç değildir. Kur’an-ı Kerim’de de bildirildiği üzere, diğer ilâhî dinlerde de bu müjde yer almıştır. Dahası, bu inanç

insanın fıtratından kaynaklandığı için bütün insan topluluklarında, hatta putperestlerde bile vardır.”

Buradan, Zerdüşîlerin ona, dünyanın kurtarıcısı anlamına gelen “Suşyant”, Yahudilerin “Server-i Mikailî” Hıristiyanların “Vadedilmiş Mesih” ve Müslümanların “Vadedilmiş Mehdi” gibi, her milletin kendisinin anlayacağı bir lakap vermelerinin ve onu kendilerinden biri olarak görmelerinin de pekâlâ doğal olduğu anlaşılmaktadır.

Çünkü herhangi bir millete gönderilen bir ilâhî elçinin beyanında veya semavî kitapta ahir zamanda mutlak adaleti sağlayacak ve ilâhî dinin hâkimiyetini bütün cihanda kuracak bir ilâhî kurtarıcının geleceğine dair bir açıklama gelince,

o millet ve topluluğun bu kurtarıcıyı kendilerinin anlayacağı bir lakapla anmalarından veya onun kendilerinden olan birinin olacağını sanmalarından yahut öyle yorumlamalarından daha doğal bir şey düşünülemez.

Elbette biz Hz. Mehdi'nin zuhur edeceğini ispatlamak için eski semavî kitaplarda yer alan müjdelere dayanmak istemiyoruz. Esasen buna ihtiyaç da yoktur. Çünkü bunun Kur'an ve Sünnet'te yeterli dayanağı vardır.

Biz, sadece ahir zamanda evrensel bir kurtarıcının zuhur edeceği gerçeğinin bütün dinlerde yer alan ortak bir inanç olduğunu ve vahiy kaynaklı olup bütün peygamberlerin bu müjdeyi verdiğini belirtmek istiyoruz.

Biz, eski dinlerde bu hususta gelen bütün müjdeleri detaylı bir şekilde incelemek de istemiyoruz. Çünkü bunun kendisi müstakil bir kitap yazmayı gerektirecek kadar geniş bir konudur.

Ancak öyle mesnetsiz bir iddiada da bulunmadığımızı göstermek için örnek olarak eski dinlerde bu hususta gelen müjdelerden bazılarına değinmeden de geçmeyeceğiz.

Fakat bu müjdelerden örnekler zikretmeden önce şu hususu da belirtmek zorundayız ki, son zamanlarda bazı yazarlar ahir zaman kurtarıcısına dair müjdelerin Tevrat,

Zebur, İncil ve Zend gibi eski dinlere ait mukaddes kitaplarda da yer aldığını görünce, hemen

bunun İslâm diniyle ilgisinin olmadığını ve bu inancın Yahudiler, Hristiyanlar veya Zerdüştilerce İslâm dinine sokulan bir hurafe ve efsane olduğunu iddia etmeğe başlamışlardır.

Oysa ki bunların bu tavrı, bilimsellikten uzak olmakla birlikte, Kur'an-ı Kerim ve İslâm'ın ruhuna da aykırı bir yöntemdir.

Evet, aşağıda zikredeceğimiz müjde örneklerinde de görüleceği üzere, bu inancın diğer millet ve kavimler arasında da olduğu doğrudur. Ama bu, söz konusu inancın bir hurafe olduğunu gösterebilir mi?

Acaba İslâm dinine ait hüküm ve inançlarının sahih olabilmesi için illâ de geçmişteki kavim ve dinlerde olan hüküm ve inançların tam aksine mi olması gerekir?!

Eski dinler Allah'ın varlığından bahsediyorsa, İslâm dini Allah'ın varlığını inkâr mı etmelidir! Eski dinler, kıyametin geleceğine inanıyorsa, İslâm dini kıyametin olmadığını mı iddia etmelidir!

Eski dinler iyiliğe emrediyorsa, İslâm dini kötülüğe mi emretmelidir! Eski dinler, ahlâkî güzellikleri öneriyorsa, İslâm dini ahlâkî çirkefliği mi önermelidir! Ve...

Böyle bir şeyi söylemek akla, mantığa ve bilimselliğe sığar mı? Dahası, böyle bir şeyi söylemek İslâm dininin kendisiyle çelişmiyor mu? Allah katında bütün dinler aynı ilke ve esasları paylaşmıyorlar mı? Onları birbirinden ayıran sadece teferruattaki birtakım cüz'î ayrılıklar değil midir? Allah Tealâ: "Allah katında din İslâm'dır...

"[1] buyurmuyor mu? Allah Tealâ bütün peygamberleri birbirlerini doğrulayıcı olarak göndermemiş midir? Allah Tealâ: "Hani Allah peygamberlerden, 'Size kitap ve hikmet veririm,

sonra sizinle birlikte olanı doğrulayıcı bir peygamber gelirse, mutlaka ona inanacak ve yardım edeceksiniz.' diye söz almıştı da, 'İkrar edip de bu konuda ahdimi kabul ettiniz mi?' demişti. 'İkrar ettik' demişlerdi, Allah da, 'Şahit olun, ben de sizinle beraber şahitlerdenim.' demişti." [2] buyurmamış mıdır?

Yine Allah Tealâ, Kur'an-ı Kerim'in kendinden önce inen kitapların onaylayıcısı oluşunu belirterek: "Kendisinden önceki kitapları tasdik eden hak kitabı sana indirdi..." [3] ve "Sana da

kendinden önceki kitabı doğrulayıcı ve onu kollayıp koruyucu olarak bu kitabı gerçekte indirdik.

Artık onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve sana gelen gerçekten ayrılarak, onların heveslerine uyma! Sizden her biriniz için bir yol ve bir yöntem kıldık.

Eğer Allah dileseydi, sizi bir tek ümmet yapardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir. O hâlde iyiliklere koşuşun, hepinizin dönüşü Allah'adır. O, ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bildirir."[4] buyurmamış mıdır?

Görülüyor ki, bu gibi insanların mantığı, aslında bir mantıksızlık, hatta keyfiliktir. O hâlde İslâmî konulardan birini araştırmak isteyen insaf sahibi herkes, ilk önce o inancın İslâm'daki asıl kaynaklarına müracaat etmelidir ki, o konun doğru olup olmadığını anlayabilsin.

Asıl kaynaklara müracaat etmeden, sırf o konunun geçmişlerin kitap ve inançlarında yer almasından dolayı, ben bu hurafe inancın kökünü buldum diye yaygara koparması, ne insafla, ne akıl ile, ne bilimsellikle, ne de din ile bağdaşır.

Neyse, bu konu güneş gibi açıktır. Bunu ancak gün ışığını görmekten âciz olan yarasalar inkâra kalkışır. Dolayısıyla sözü pek fazla uzatmadan asıl konumuza dönmemiz gerekir.

Konumuz, ahir zaman kurtarıcısı ile ilgili eski dinlerde gelen müjdelerdi. Bu müjdelerden bazıları şöyledir:

Hindulara Göre Ahir Zaman Kurtarıcısı

1- En eski akidelerden biri, Hinduların inancıdır. Hindularca semavî kitap olarak kabul edilen Vedalar'da şöyle yazılmıştır:

"Dünyanın tahrip olmasından sonra, ahir zamanda bütün mahlukların önderi olacak Mensur[5] ismini taşıyan bir padişah ortaya çıkacak. O, bütün cihanı fethedip, kendi dinine sokacaktır. O, mümin ve kâfir herkesi tanıyacak ve onun Allah'tan istediği her şey olacaktır."[6]

Bu müjdede ahir zaman kurtarıcısının dört özelliğine işaret edilmiştir ki, bu özellikler Allah Resulü ve Ehl-i Beyt İmamları'nın Hz. İmam Mehdi (a.s) hakkındaki beyanlarıyla örtüşmektedir.

Bu özellikleri şöyle sıralayabiliriz:

a) Dünya ahir zaman kurtarıcısının zuhurundan önce tahrip olacaktır.

b) Ahir zamanda zuhur edecek bu zat, bütün cihana önderlik edecek ve dünyanın tamamını kendi egemenliği altına alarak tek bir dine tâbi kılacaktır.

c) İnsanların zahirî görünümüne bakmayacak, sahip olduğu ilâhî ferasetle kimin gerçekten mümin, kimin gerçekten kâfir olduğunu bilecek ve herkese buna göre muamele edecektir.

d) Ahir zamanda gelecek olan bu zat müstecab'üd-dave olacak, dolayısıyla onun duası Allah Tealâ tarafından geri çevrilmeyecektir.

Sıraladığımız bu dört özelliğin dördü de Ehl-i Sünnet ve Ehl-i Beyt ekolünün Allah Resulü ve Ehl-i Beyt İmamları'ndan İmam Mehdi hakkında naklettikleri hadislerde yer almıştır. Biz sadece bu hadislerden bazı örnekler vermekle yetineceğiz.

Birinci Özellik

Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "İnsanların üçte biri öldürülmedikçe, üçte biri de ölmedikçe ve yalnızca üçte biri kalmadıkça Mehdi çıkmayacaktır." [7]

Yine buyurmuştur ki: "Mehdi'nin kıyamının öncesinde kırmızı ölüm ve beyaz ölüm olacak ve zamanlı ve zamansız çekirge saldırıları yaşanacaktır. Kırmızı ölüm, kılıç ölümü; beyaz ölüm ise veba salgını ile olacak ölümdür." [8]

İkinci Özellik

İbn-i Abbas'tan, Resulullah (s.a.a)'ın şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "Benim halifelerim, vasilerim ve benden sonra Allah Tealâ'nın insanlara olan hüccetleri on ikidir.

Onların ilki Ali, sonuncusu ise oğlum Mehdi'dir. İsa nazil olup Mehdi'nin arkasında namaz kılacak, yeryüzü Rabbinin nuruyla aydınlanacak ve Mehdi'nin hükümdarlığı doğu batı her tarafı kuşatacaktır." [9]

Hız. İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: "Kaim bizdendir, korku ile kendisine

yardım edilecek, zafer ile desteklenecektir. Yeryüzü onun için düzülecek, hazineler onun için zahir olacak, onun hükümdarlığı doğu batı her tarafa ulaşacak,

Allah Tealâ onun vasıtasıyla kendi dininin bütün dinlere üstün kılacak, yeryüzünde onarmadığı bir harabe kalmayacak ve Ruhullah İsa bin Meryem nazil olup onun arkasında namaz kılacaktır...” [10]

Üçüncü Özellik

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Âl-i Muhammed’in Kaim’i kıyam ettiğinde insanların arasında Davud (a.s)’ın hükmüyle hükmedecek, şahide ihtiyacı olmayacaktır; Allah ona ilham edecek, o ilmi ile hükmedecek ve her kavme gizlediklerini haber verecektir.”[11]

Dördüncü Özellik

İmam Muhammed Bâkır (a.s) İmam Mehdi (a.s) hakkında şöyle buyurmuştur: “Andolsun Allah’a ki, o (Mehdi) Allah Tealâ’nın kitabında, “Zorda kalanın O’na dua ettiği zaman duasını kabul eden, kötülüğü gideren, sizi yeryüzüne halifeler kılan kimdir?”[12] ayetinde duasının geri çevrilmeyeceği bildirilen kimsedir.” [13]

2- Yine Hindularca ilâhî peygamber kabul edilen Şakmoni’nin kitabında şöyle yazıyor: “Dünyanın padişahlığı ve devleti, iki cihanın efendisi büyük Kaşin’in oğlu ile son bulacaktır.

O dünyanın doğu ve batısında bulunan bütün dağlara hüküm sürecek kimsedir. O bulutlara binecek, melekler onun emrinde olacak, cinler ve insanlar ona hizmet edecektir.

O ekvatorun altında olan Sudan’dan kuzey kutbun altında olan Sibirya’ya ve okyanusların ötesine egemen olacaktır. Allah’ın dini, bir din olacak; Allah’ın dini ihya edilecek ve onun ismi ‘Ayakta Olan’ (Kaim) olacaktır.” [14]

3- Yine Hinduların mukaddes kitaplarından Opanşad’da şöyle geçer: “Vişno’nun onuncu mazharı Kalki, son zamanda veya demir asrında beyaz bir ata binmiş olarak elinde kuyruklu yıldız gibi parlak ve yalın bir kılıç olduğu hâlde zahir olacak ve kötülerini tamamıyla yok edecek, yaratılışı yeni baştan yenileyecek ve iyiliği tekrar getirecektir.” [15]

4- Yine Hinduların mukaddes kitaplarından Bask kitabında şöyle yazmıştır: “Dünya hayatı ahir

zamanda hâkim olacak adil bir padişahla sona erecektir. O meleklerin ve insanların önderidir.

Doğruluk ve hak onunla olacaktır. O denizlerde, yerlerde ve dağlarda gizli olan her şeyi elde edecek, göklerde ve yerde olan her şeyden haber verecektir. Ve ondan büyük bir kimse dünyaya gelmeyecektir.” [16]

Zerdüştlükte Ahir Zaman Kurtarıcısı

1- En eski inançlardan biri de Zerdüştlük inancıdır. Zerdüşťün öğrencisi Camasb’ın kendi adıyla meşhur olan kitabında şöyle geçer: “Araplar diyarından, Haşim oğullarından birisi çıkacaktır.

O, heybetli, uzun boylu, büyük başlıdır; ceddinin dini üzeredir; çok kalabalık bir orduyla İran’a gidecek, oraları onaracak ve yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Onun adaleti sayesinde, kurtla koyun bir arada su içecektir.” [17]

2- Yine Camasb’ın kitabında şöyle geçmektedir: “Cihanın güneşi ve zamanın padişahı olarak adlandırılan peygamberin kızının zürriyetinden olan bir kimse, o peygamberin son vasisi olarak Allah’ın hükmüyle dünyanın ortası olan Mekke’de padişah olacaktır.

Onun devleti kıyamete kadar sürecektir. Onun hükümdarlığından sonra dünya hayatı sona erecek, gökyüzü dürülecek, yerküre suya dalacak, dağlar kaybolup gidecek.

O, Yezdan’ın zıddı ve O’nun asi kulu olan büyük Hermen’i (büyük şeytanı) yakalayıp hapsedecektir. O, iyilerden ve peygamberlerden büyük bir grubu tekrar diriltecek; keza kötülerden de bir grubu... ” [18]

3- Yine Camasbname’de şöyle geçer: “Şuşyant, dini dünyaya yayacak, fakirlik ve yoksulluğu yeryüzünden kaldıracak, iyileri kötülerin elinden kurtaracak, dünya insanlarına fikir, konuşma ve eylem birliğini getirecektir.”[19]

4- Zerdüştilerin dinî kitaplarından olan Zend’de ise şöyle yazılmıştır: “O zaman, iyilik ilâhları tarafından büyük bir zafer gelecek ve kötülük ilâhları yıkılacak, kötülük ilâhlarının iktidarları yeryüzündedir, gökte hiçbir sultanları yoktur.

İyilik ilâhlarının zaferinden ve kötülük ilâhlarının soyu yok edildikten sonra, âlem asıl saadetine ulaşacak ve Adem oğulları mutluluk tahtına oturacaklar.” [20]

5- Yine Zerdüştilerin kutsal kitaplarından Yesna’nın “Gatha” ismiyle bilinen bölümünde şöyle geçmektedir: “Kötü şeyler yapanlar ancak aldatılmışlardır ve sonunda yok olmaya mahkumdurlar. Herkes coşkuyla haykırmalıdır.

İyilik tanrısı onları kana, toprağa bulamalıdır ve böylece mutluluk ülkesinde barış sağlamalıdır... Mukaddes dini aşağılayan bunlar, dindarları alçaltmak gayretindeler ve onların gövdesi günaha bulaşmıştır.

Nerededir dinin koruyucusu? O adaletli efendi nerede ki, onları hayattan mahrum ede? Ey Mezda, güç sendedir, onun ışığıyla dürüst zavallıları en iyi şekilde güçlendir.” (Vehiştuişt Gat, Yesna 53) [21]

6- Yine Zerdüştilerin kutsal kitabı Yeşt’tte şöyle yazıyor: “Fereveher Estevt İrite’e selâm gönderiyoruz, o kimse ki, “Şuşyant” ve “Estevt İrite” diye adlandırılacak. O tüm maddî varlıklara yarar vereceği için ona “Şuşyant” derler.

Dünyada ismi ve canı olan her şey, onun ışığı ile fena bulmayan yaşama kavuşacağı için ona “Estevt İrite” derler. (Ferverdin Yeşt, paragraf 128 ve 129) [22]

7- Yine Şuşyant kitabında ahir zaman kurtarıcısı Şuşyant ile ilgili şöyle geçer: “Bütün dertlerin ve acıların çaresi ve ilâcı onun elindedir. O acıyı, hastalığı, ihtiyarlığı, zulmü, dinsizliği ve fesadı kökten yok edecek, kötü insanları yok edip onları iktidardan düşürecektir.” [23]

8- Yine Zerdüştilerin Zamyad Yeşt kitabının 89 ile 97 paragrafında şöyle geçer: “Estevt İrite, Mezda Ahura’nın elçisi olarak... Zuhur ettiği zaman, doğru dürüst dünyayı yalandan temizleyecektir...

O bilgili gözlerle yaratılmışlara bakacaktır... Estevt İrite’nin muzaffer yardımcıları da onunla zuhur edecektir. Onlar, iyi düşünen, iyi konuşan ve iyi davrananlardır. Dilleri ile verdikleri sözleri tutarlar... Kötü düşünceyi iyi düşünceyle yenirler ve yalan sözleri doğru sözlerle mağlup ederler.” [24]

[1] - Al-i İmran/19

[2] - Al-i İmran/81

[3] - Al-i İmran/3

[4] - Maide/48

[5] - Burada dikkata şayan nükte şudur ku, Ehl-i Beyt İmamları'ndan gelen Camia Ziyareti ve Nudbe Duası'nda da Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'dan "Allah tarafından desteklenmiş, muzaffer kılınmış" anlamında "Mensur" diye söz edilmektedir.

Elbette ki, Hindular'ın mukaddes kitabında o hazretin bu isimle anılması bir tesadüf değildir. Bu, o hazretin Allah Tealâ'nın o hazrete va'dettiği yardım ve kesin zafer sözünden çıkarılan bir lakabıdır.

Dolayısıyla Hundular'ın kutsal kitabı Vedalar kitabında imamın bu özelliğine işaret edilmiş olması ve bu ismin o özelliğe dayanılarak hazrete verilmiş olması hiç de uzak bir ihtimal değildir.

[6] - Bişaret-ül Ahdeyn, s.245.

[7] - İkd-ür Dürer, s. 96, Sünen-i Dani, s. 94.

[8] - İkd-üd Dürer, s. 98, Gaybet-i Numani, s. 397, Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 267, Bihar-ül Envar, c. 52, s. 211.

[9] - Yenabi-ül Meveddet, İstanbul Baskısı, s. 447.

[10] - Münteheb-ül Eser, s. 292, naklen Kemal-üd Din.

[11] - Bihar-ül Envar, c. 52, s. 239.

[12] - Naml/62.

[13] - Bihar-ül Envar, c. 52, s. 315.

[14] - Bişarat-ül Ahdayn, s. 242.

[15] - Opaşad kitabı, s. 737.

[16] - Bişarat-ül Ahdayn s. 242, naklen Hindoların Bask kitabı.

[17] - Age, s.258. Zikredilen kitabın s.243 dipnotunda şöyle nakledilmiştir: Siyer ve tarih yazarları; 'Geştasib bin Lehrasib"ın kardeşi "Camasib" bir müddet Zertüş'tün yanında maarif edinmiştir.' demişlerdir.

[18] - Age.s. 273.

[19] - Camasbname, s. 121.

[20] - Bişarat-ül Ahdayn, s.238.

[21] - Mehdilik ve İmam Mehdi, s. 222, naklen, İbrahim Pur Davut, Gatha Tercümesi, s. 145, 147.

[22] - Mehdilik ve İmam Mehdi, s. 222, naklen İbrahim Pur Davud, Mizda Yesna vaadi Suşyant, s. 14.

[23] - Şuşyant, s. 104.

[24] - age, s. 222, naklen , İbrahim Pur Davud, Mizda Yesna vaadi Suşyant, s.23 ile 25.

Seccat KARAKUŞ